

Становище

на доц.д-р Рая Стайкова,

член на научно жури и научен ръководител на докторанта

относно дисертационния труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”
по научна специалност 05.11.03 на докторант Анета Боянова Сакалова

на тема

„Мобилност на учените в контекста на европейските изследователски програми”

Актуалност на изследвания проблем

Мобилността на учените е комплексен феномен, който е чувствителен към промените в организацията на научната дейност както на институционално, така и на международно ниво. С приемането на политиката на ЕС за изграждане на единно Европейско изследователско пространство мобилността на учените придобива все по-важно значение както за цялостното формиране на учения като създател на ново знание, така и за изграждане на научния капацитет на отделно звено, държава и ЕС като цяло. Последните години с мобилността на учените се свързват ключови механизми за стимулиране на иновациите, утвърждаването на икономика на знанието, развитието на сектора на наукоемките услуги и продукти.

В дисертационния труд е защитена концепция за мобилност на учения, в която се обосновават двете основни нива на значимост: мобилността на индивидуално ниво, пряко свързана с формирането на учения и повишаване на квалификацията му за професионална реализация и на институционалното ниво - свързано с формирането и развитието на научния капацитет на академично звено, чрез постоянен обмен на знание и компетенции между учени от различни изследователски звена. Добре описана и анализирана е

динамиката на характеристиките и формите на мобилност от Позиция на наукознанието. Докторантката аналитично представя проблемите за съвременното определение на мобилността с утвърждаването на Модус 2 за създаване на ново научно знание и разширяване на проектната съвместна дейност сред учени и високо квалифицирани специалисти от академични и не-академични звена. Представеният анализ на политиките на ЕС по отношение на мобилността на учения и резултатите от емпиричното изследване за съвременните условия за мобилност на учените у нас и за факторите, които определят поведението към мобилност дават възможност да се формулират адекватни политики и управленски решения, което като цяло повишава **актуалността** на изследвания проблем.

Структура и съдържание на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд има класическа структура. Изследователската теза, проблеми и целта са ясно формулирани, ограниченията са добре очертани, добре е аргументиран избора на обект на изследване - учени с личен опит за мобилност, тъй като се приема, че адекватна оценка за мобилността може да се даде само от тези, които вече имат собствен опит. Това съществено е ограничило обекта на проучване, което е въвело допълнителни трудности при набиране на емпирична информация, с която докторантката се е справила.

Използваният методологичен апарат е съобразен със спецификата на изследваното явление и обекта на изследване. За анализ на емпиричните данни е използван метода на path анализ, разработен предимно за малки извадки, позволяващ чрез формални процедури да се изведат основни характеристики и да се опише съвременното разбиране на учените у нас за мобилността. Получените чрез този метод резултати са съществени за изследваните групи, в случая - учени от различни научни области, с различен опит и предпочитания за мобилност; направените изводи, съгласно ограниченията на метода, са правомерно представени и интерпретирани.

Познаването добре на явлениято мобилност на учените, както и методологичната подготовка е позволила на А. Сакалова адекватно да операционализира и анализира явлениято в неговата комплексност, да опише характеристиките на мобилността в съвременните условия, да установи доминиращите фактори и условия, които са в основата

за предприемане на мобилност у нас, което е принос както в научно-теоретичен план, така и в приложен. В резултат на анализа на емпиричния материал докторантката идентифицира потребност от усъвършенстване на механизмите за вътрешно-академичната и междусекторна мобилност у нас, успява да открие специфичните потребности за отделните научни направления, което би способствало за създаването на адекватна нормативна уредба и организационна инфраструктура за трансфера на научно знание в системата наука – практика и за стимулиране на академичното израстване.

Техническо оформление, библиография

Дисертацията е написана на добър професионален език и стил, с коректно използвана терминология. Резултатите са представени в удобен за разчитане графичен формат, което безспорно спомага за по-пълното и разбиране. Библиографията е адекватна на представеното изследване.

Като научен ръководител на докторантката личните ми впечатления от съвместната работа са, че А.Сакалова е мотивирана за академична кариера: аналитичните й способности в съчетание с организираност и прецизност в изпълнението на изследователските задачи, стремежът да разшири познанията и квалификацията си, доброто владение на немски и английски, професионалните контакти, които създаде по време на обучението в докторантура, чувството за отговорност и лоялност за работа в екип допринасят за формирането й като професионалист.

В заключение, като имам предвид научните качества на дисертационния труд, цялостната дейност на А.Сакалова за три годишното обучение в докторантура - препоръчвам на Анега Сакалова да бъде присъдена образователната и научна степен "доктор".

3 юли 2011 г.

доц. д-р Рая Стайкова